

Днес за първи път в предизпитния ни маратон се включва и списание „Ученически свят“, което е с дълга традиция в подпомагането на кандидат-гимназистите и също публикува тестове. Предлагаме ви да потренирате с изпитния вариант на учителката Людмила Колева, преподавател в ЧСОУ „Ръорих“ и един от авторите на „Ученически свят“.

Прочетете текста и отговорете на въпроси 1. - 5.

Точен стрелец от ловната дружинка в монтанското село Славотин спаси местните жители от набезите на кръвожадна вълчица. 40-годишният Деян Костов - охранител в местно предприятие, грабнал пушката, след като овчари и селяни му се оплакали, че вълк обикаля кошарите и напада добитъка.

Костов подходил като професионален трапер към задачата си. Първо проучил внимателно маршрута на хищника и след това застанал на варда в местността Павликяна. Тръгналият за плячка звяр „кацнал“ на мушката на авджията и бил покосен само с един изстрел. Четирикракият разбойник се оказал 40-килограмова вълчица. Хората от Славотин най-накрая си отдъхнали. Одраната кожа ще украси сбирката от трофеи на ловеца.

А иначе вълците се срещат все по-рядко в България. Има райони, където не са ги мяркали от 40-50 г.

1. Текстът е:

А) репортаж	В) информационна бележка
Б) интервю	Г) публицистична статия.

2. Първото и второто изречение от текста са свързани с помощта на:

А) контекстови синоними	В) лично местоимение
Б) лексикално повторение	Г) числително бройно име.

3. Коя от следните думи (изрази) не е синоним на останалите в текста?

А) дебнещ вълк	В) четирикракият разбойник
Б) кръвожадна вълчица	Г) звяр.

4. Изразът „на варда“ от текста означава:

А) в засада	В) на лов
Б) в защита	Г) под прикритие.

5. Изразът „като професионален трапер“ от текста е използван:

А) защото текстът е писан от американски автор
Б) защото звучи по-съвременно
В) за да внесе синонимно разнообразие в текста
Г) защото авторът на текста е почитател на уестърн литературата.

В кой от редовете е допусната правописна грешка. Общо условие за задачи 6. - 8.

6.

- А) безсилно, безредие, безспирно
- Б) възпроизвеждам, въстание, възстановя
- В) разкрепостя, разединение, разследване
- Г) потдисник, подтик, поддържам.

7.

- А) неуморен, негодувам, наскарбявам
- Б) осмивам, описвам, оформям
- В) удивлявам, успявам, улеснявам
- Г) съхранявам, съдържам, създавам.

8.

- А) изтекъл, изпекъл, довлякъл
- Б) изтичал, нарисувал, застрелял
- В) казал, рекал, намазал
- Г) затичал, поръчал, изпуснал.

9. В кой ред думите НЕ са синоними:

- А) опънат, обтегнат, изпънат
- Б) подигравам се, надсмивам се, присмивам се
- В) окончателен, последен, краен
- Г) безпокойство, ненавист, безразличие.

10. Какви са подчертаните думи в изречението:

*Преди да подпишем **нотариалния** акт, изпихме по един **натурален** сок.*

- А) омоними
- Б) пароними
- В) антоними
- Г) синоними.

11. Подчертаните думи в изречението „*Ти си този, на когото разчитаме да ни помогне да си върнем имота си*” като части на речта са:

- А) възвратно лично местоимение, глагол, възвратно притежателно местоимение
- Б) възвратно притежателно местоимение, глагол, възвратно лично местоимение
- В) глагол, възвратно лично местоимение, възвратно притежателно местоимение
- Г) глагол, възвратно притежателно местоимение, възвратно лично местоимение.

12. Какви части на изречението са подчертаните думи?

*Милена е **отличничката** на класа.*

- А) сказуемо и допълнение
- Б) сказуемо и сказуемно определение
- В) съставно именно сказуемо
- Г) съставно глаголно сказуемо.

13. В кой ред думите са само части на речта:

- А) наречие, местоимение, приложение
- Б) глагол, допълнение, причастие
- В) междуметие, частица, подлог
- Г) числително име, предлог, съществително име.

14. В коя от посочените позиции е допусната пунктуационна грешка?

„Въпреки, (1)че не бързаше да отиде на срещата,(2) защото предполагаше,че там не го чака никой,(3) той все пак започна да се приготвя.“

- А) (1)
- Б) (2)
- В) (3)
- Г) няма допусната пунктуационна грешка.

15. Открийте изречението, в което е допусната пунктуационна грешка:

- А) Попитай който и да е, за да разбереш, че не те лъжа.
- Б) Той излезе да я търси, вместо да я изчака вкъщи.
- В) Иван е готов на всичко, само да се съглася с неговото предложение.
- Г) Макар че беше учила английски език в училище, тя знаеше много малко и то само колкото да разбере какво ѝ казва сервитьорът.

При коя от двойките думи отношението е същото като при посочената двойка:

Общо условие за задачи 16. - 17.

16. химикалка - пълнител

- А) тухла -къща
- Б) дърво - поляна
- В) вятър - ураган
- Г) сбор - събираемо.

17. стая - мебел

- А) автобус - кола
- Б) киносалон- екран
- В) градина - парк
- Г) бозайник - птица.

18. В кой ред фразеологизмите НЕ са синоними?

- А) не обели дума - мълчи като риба
- Б) през куп за грош - през девет планини в десета
- В) мътя водата - слагам прът в колелото
- Г) харчи с широка ръка - той е с широки пръсти.

19. В кой ред думите са само причастия:

- А) разгръщащ, гладен, изпитван
- Б) освободен, приготвен, извинен
- В) крайъгълен, гладък, остър
- Г) забравен, излитащ, пролетен.

20. Определете вида на изречението по състав:

За да отиде навреме на уговореното място, жената започна да тича.

- А) сложно съставно с подчинено допълнително изречение
- Б) сложно съставно с подчинено определително изречение
- В) сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение
- Г) сложно смесено изречение.

21. Коя от подчертаните думи е употребена граматически НЕПРАВИЛНО:

За младежа (А) тя беше най-важният (Б)човек, с който (В)съдбата го срещна по трудния (Г)му път на имигрант.

22. Заменете подчертания израз така, че смисълът в изречението да се запази.

*Както **пишех** домашната си работа, чух шум от падащ предмет в съседната стая.*

А) пишейки

В) бях писал

Б) щях да пиша

Г) написах.

23. Определете времето на подчертаната глаголна форма в изречението:

*Когато пристигнах в градчето, всички **бяха наизлезли** на площада да посрещат височайшите гости.*

А) минало предварително време

Б) минало несвършено време

В) минало време в бъдещето

Г) минало неопределено време.

24. Определете по какво съвпадат подчертаните глаголни форми в изречението

*Домашната работа **не е написана**, а ти **излизаш** навън.*

А) спрежение

Б) лице

В) залог

Г) наклонение.

25. В каква последователност изреченията образуват логически и смислово свързан текст?

1) То има нежни и бледи стъбълца, които се увиват около другите растения.

2) От долната страна на стъбълцата излизат къси израстъчета, наречени смукала, които се впиват в растението гостоприемник.

3) Това истинско чудо на природата не е безобидно растение и се нарича кукувича прежда.

4) Те служат не само за залавяне, но и за приемане на готови хранителни вещества.

А) 2,1,3,4

Б) 3,1,2,4

В)1,2,4,3

Г) 2,3,1,4.

26. Кое изречение е написано без грешка?

А) На самия край на селото, недалеч от пътя, се извисяваше самотния силует на недовършената кула.

Б) Бяха го учили да поздравява, който срещне.

В) Който пее зло не мисли.

Г) Да отиде сам на такова опасно място, той не смееше.

27. Определете наклонението на подчертаната глаголна форма в изречението:

Стоян щял да ходи в планината.

- А) изявително наклонение В) условно наклонение
Б) преизказно наклонение Г) повелително наклонение.

28. За коя част на речта се отнасят следните граматически особености: род, лице, число?

- А) глагол В) лично местоимение
Б) съществително име Г) числително име.

29. Кое твърдение НЕ е вярно?

Еднородни части в изречение могат да бъдат:

- А) подлози В) определения
Б) допълнения Г) сказуеми.

30. Подчертаната дума в изречението Наистина, директорът беше много строг е:

- А) обособена част В) приложение
Б) вметната част Г)сказуемно определение.

31. В кой ред изречението е просто по състав:

- А) Рано на другия ден групата упорито продължи да се катери по стръмния склон на планината.
Б) Снегът вали ли, вали.
В) Не можах да дойда и се отказах.
Г) Тичах бързо, но от него нямаше и следа.

32. В кой от редовете е допуснато неправилно членуване на имената от мъжки род?

- А) Тъй като той беше първият, застанал на видно място, логично беше полицаят да извика именно него.
Б) Директорът и класният ръководител се споразумяха да заведат децата на излет в края на срока.
В) Това не се случи през първия ден, нито през втория, а чак след като измина целият месец.
Г) Ученикът беше награден от учителят за отличното му представяне на годишния изпит.

33. От колко морфеми е съставена думата преразказвам:

- А) три Б) четири В) пет Г) шест.

34. Думите подводен, воденичар, водолаз, водоем, вода, водораздел са:

- А) синоними
Б) сродни думи
В) пароними
Г) омоними.

35. В кой от редовете откривате експресивна лексика:

- А) Навън застудя, задуха силен вятър и заваляха първите снежинки.
- Б) Не го гледай - него вятър го вее на бяла кобила.
- В) В художествената литература се употребяват метафори.
- Г) Днес е Денят на славянската писменост и култура.

36. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

В изграждането на образа на Нено чорбаджи в първа глава на повестта „Маминото детенце” авторът е използвал:

- А) литота
- Б) метафори
- В) хипербола
- Г) градации.

37. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Сънят на чорбаджиите във втора глава на повестта „Маминото детенце” показва:

- А) че сънят им носи успокоение
- Б) че за разлика от другите хора, те са дейни само когато спят
- В) че са отблъскващи дори в съня си
- Г) че дори сънят им издава духовната им същност.

38. Alegoria e:

- А) внушаване на някаква идея чрез конкретен нагледен художествен образ
- Б) пренасяне на качества от един предмет върху друг въз основа на някакво сходство между тях
- В) силно преувеличение
- Г) вид сравнение.

39. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Героят от Ботевото стихотворение „На прощаване”:

- А) е силна, волева и действена личност
- Б) отчаян и изстрадал хайдутин, решил да отмъсти за страданието, което поробителите са сторили на семейството му
- В) млад човек, изпитващ силни, противоречиви чувства
- Г) високонравствена личност, направила решителен избор в живота си.

40. Посочете НЕВЕРНИЯ ОТГОВОР.

В картината на победното завръщане от Ботевото стихотворение „На прощаване” преобладават:

- А) глаголи в повелителна форма
- Б) антонимни рими
- В) изобилие от цветове, внушени в по-голямата си част индиректно
- Г) постоянни епитети при описанието на дружината.

41. Какво липсва в следните стихове от Ботевото стихотворение „На прощаване” :

*...та сърце, майко, не трае
да гледа турчин че бесней
над бащино ми огнище?*

- А) синекдоха
Б) сингуларизация
- В) анафора
Г) експресивен глагол.

42. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Вазовите хъшове от повестта „Немили-недраги“:

- А) са мъченици и герои в името на свободата
Б) са презрени и охулени от чуждото общество
В) са високонравствени личности въпреки мизерния и окаян живот, който водят
Г) са отчаяни и обезверени хора, които не вярват в осъществяването на идеала си.

43. Словосъчетанието „немили-недраги“:

- А) е заимствано от фолклора от авторите на художествена литература
Б) е сътворено от Ботев в стихотворението „На прощаване“
В) Вазов е заимствал от Ботев
Г) Ботев е заимствал от популярна ренесансова западноевропейска творба.

44. Иван Вазов вероятно влага следния смисъл в заглавието на разказа си „Една българка“:

- А) Баба Илийца е единствената българка, която постъпва жертвоготовно по време на турското робство.
Б) Единствено баба Илийца влиза в положението на Ботевите четници.
В) Баба Илийца е една от родолюбивите и милосърдни българки, които в размирното време на робството проявяват решителност и свободна воля.
Г) Баба Илийца извършва истински подвиг във въоръжената борба на българите срещу османските потисници.

45. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Според Иван-Вазовата ода „Опълченците на Шипка“ българите са обвинявани в това, че:

- А) дълго са търпели позора на робството
Б) служат на чуждестранни интереси
В) са получили свободата си даром
Г) са хора с робска психика.

46. Съчетанието на епитетите „ново“ и „антично“ в словосъчетанието „едно име ново, голямо, антично“ от Вазовата ода „Опълченците на Шипка“ е вид езиково средство, което се нарича:

- А) етимологична фигура
Б) хипербола
- В) асонанс
Г) оксиморон.

47. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Образът на родното слово в стихотворението „Българският език“ от Иван Вазов е:

- А) представен като характеристика от битието на българите, което ги прави уязвими пред света

- Б) разкрит чрез богатство от синоними
В) представен като естетическа категория чрез красотата и звучността му
Г) представен като нравствена категория чрез значението му за съществуването на българската нация през вековете.

48. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

В пътеписа си „До Чикаго и назад” Алеко Константинов:

- А) прави сравнение между родната и чуждата действителност
Б) си дава сметка за отрицателното в балканския манталитет за сметка на само положителното в европейския свят
В) изтъква различията между славянската и американската душевност
Г) спира вниманието и върху положителните, и върху отрицателните черти в американския начин на живот.

49. Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

Елин-Пелиновият разказ „Ангелинка”:

- А) е романтична творба за спомена за първата любов
Б) преплита сериозното и смешното
В) редува съня и реалността
Г) е разказ за неудовлетворението на едно момче от несбъднатата му мечта.

50. Кой от следните мотиви и символи НЕ присъства в Йовковия разказ „По жицата”:

- А) мотивът за пътя
Б) символът на победата
В) символът на надеждата и вярата
Г) символът на злото, носещо болка и отчаяние в живота на хората.

ОТГОВОРИ

1-В; 2-А; 3-А; 4-А; 5-В; 6-Г; 7-А; 8-В; 9-Г; 10-Б; 11-В; 12-В; 13-Г; 14-А; 15-Г; 16-Г; 17-Б; 18-Б; 19-Б; 20- В; 21- В; 22-А; 23-А; 24- Г; 25- Б; 26-Г; 27-Б; 28-В; 29-Г; 30- Б; 31-А; 32-Г; 33-Г; 34 - Б; 35-Б; 36- Г; 37-А; 38-А; 39-Б; 40-Б; 41-В; 42-Г; 43- А; 44-В; 45-Б; 46-Г; 47-А; 48-Б; 49-Г; 50-Б.